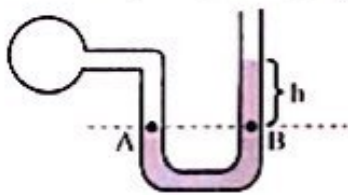

۵۱- کژیتهی ۲ هنگامی که از یک سوراخ ماده‌ای می‌رود، باید ماده‌ای دیگر بتواند جای آن را بر کند. مانند هنگامی که مایعی را با بی می‌خوریم، هوا از اطراف بی وارد ظرف می‌شود، به سطح مایع فشار وارد می‌کند و با حرکت دادن مایع روبه بالا، جای مایعی که خورده‌ایم را پر می‌کند.

۵۲- کژیتهی ۲ در سطح آزاد مایع‌ها همواره فشار هوا وجود دارد. پس همه‌جا در سطح آزاد مایع‌ها هم فشارند، یعنی همه‌جا سطح مایع‌ها باید روی یک خط افقی باشند.

۵۳- کژیتهی ۲ هر چه حباب بالاتر بیاید، لایه‌های کم‌تری آب بالای سرش خواهد بود و فشار کم‌تری احساس خواهد کرد. پس کم‌تر فشرده می‌شود.

۵۴- کژیتهی ۲ در آغاز یک خط هم فشار (بالاترین خط هم فشاری که می‌توان در جیوه رسم کرد) را می‌کشیم و دو نقطه روی آن خط را معین می‌کنیم.

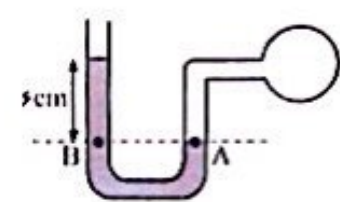

$$P_A = P_B \Rightarrow 105200 = P_{\text{هوا}} + P_{\text{مایع}}$$

$$\Rightarrow 105200 = 100000 + \rho gh \Rightarrow 5200 = \rho gh \Rightarrow 5200 = 13000 \times 10 \times h$$

$$\Rightarrow h = 0.04 \text{ m} \Rightarrow \boxed{h = 4 \text{ cm}}$$

۵۶- کژیتهی ۳ پس از کشیدن خط هم فشار برای شکل، می‌بینیم که نقطه‌های A و B هم فشار هستند.

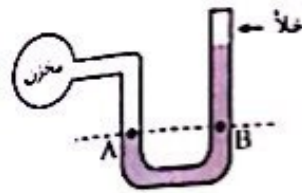
$$P_A = P_B$$

$$P_{\text{مخزن}} = P_{\text{هوا}} + P_{\text{مایع}}$$

$$P_{\text{مخزن}} = 10^5 + \rho gh$$

$$P_{\text{مخزن}} = 100000 + (13600 \times 10 \times \frac{6}{100})$$

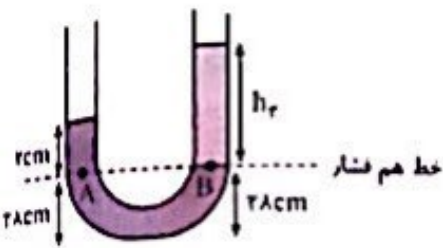
$$P_{\text{مخزن}} = 100000 + 8160 \Rightarrow \boxed{P_{\text{مخزن}} = 108160 \text{ Pa}}$$

۵۷- گزینه ۱ اگر با دقت به شکل نگاه کنید می بینید که هوا نمی تواند از سمت راست به مایع فشاری وارد کند. بنابراین پس از کشیدن یک خط افقی هم فشار می توان نوشت:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_{\text{مخزن}} = \rho gh \Rightarrow 40000 = 1000 \times 10 \times h \Rightarrow h = 4 \text{ m}$$

۵۸- گزینه ۲ ابتدا با رسم خط هم فشار، دو نقطه که فشار برابری دارند را در نظر می گیریم. سپس با برابر قرار دادن فشارها ($P_A = P_B$)، ارتفاع مجهول را به دست می آوریم:

$$\rho_A g h_A = \rho_B g h_B$$

$$13000 \times 10 \times 2 \text{ cm} = 1000 \times 10 \times h_f$$

$$h_f = 26 \text{ cm}$$

(در این مساله می توان از فشار هوا در دو طرف صرف نظر کرد).

۵۹- گزینه ۴ فشار ستون آب با فشار هوا برابر است. فشار هوا ۹۰ کیلو پاسکال است پس فشار ستون آب هم همین مقدار است:

$$P_1 = 90 \text{ kPa} = 90000 \text{ Pa}$$

$$P_1 = \rho gh, \quad \rho_{\text{آب}} = 1000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

$$P = P_1 \Rightarrow 90000 \text{ Pa} = \rho gh \Rightarrow 90000 = 1000 \times 10 \times h \Rightarrow h = 9 \text{ m}$$

ارتفاع آب درون لوله ی فشارسنج ۹ متر می شود.

۶۰- گزینه ۲ هنگامی که هوای درون لوله را خالی می کنیم فشار هوای بیرون، آب و روغن را درون لوله به بالا می فرسند. روغن و آب هر کدام تا جایی بالا می آیند که فشار ستون آب و فشار ستون روغن با فشار هوا برابر شود. در نتیجه فشار آب با فشار روغن برابر است. چون چگالی روغن کم تر از چگالی آب است بنابراین ارتفاع روغن بیش تر از ارتفاع آب است.

۶۱- گزینه ۳ هنگامی که هوای درون لوله را خالی می کنیم، فشار هوای بیرون، آب و روغن را درون لوله به بالا می فرسند. ارتفاع آب بالای نقطه ی B و ارتفاع روغن بالای نقطه ی A به اندازه ای است که فشار ایجاد شده به اندازه ی فشار هوا باشد (مانند فشار سنج) بنابراین: $P_A = P_B$

۶۲- گزینه ۱ در هر طرف فشار ناشی از ستون مایع بالا رفته باید با فشار هوای بیرون برابر باشد. (مانند فشارسنج جبهه ای)

$$P_{\text{روغن}} = P_{\text{هوا}} \Rightarrow \rho gh_{\text{روغن}} = 100000 \text{ Pa} \Rightarrow 800 \times 10 \times h_{\text{روغن}} = 100000 \text{ Pa} \Rightarrow h_{\text{روغن}} = 12/5 \text{ m}$$

$$P_{\text{آب}} = P_{\text{هوا}} \Rightarrow \rho gh_{\text{آب}} = 100000 \text{ Pa} \Rightarrow 1000 \times 10 \times h_{\text{آب}} = 100000 \text{ Pa} \Rightarrow h_{\text{آب}} = 10 \text{ m}$$

$$\text{اختلاف ارتفاع} = 12/5 \text{ m} - 10 \text{ m} \Rightarrow \text{اختلاف ارتفاع} = 2/5 \text{ m}$$

۶۳- گزینه ۴ هنگامی که سطل آب ساکن است، نیرویی که آب به کف سطل وارد می کند برابر وزن آب است و سطل به آب نیروی تکیه گاه وارد می کند. هنگامی که سطل در حال سقوط است، در هر لحظه که آب پایین می آید سطل هم پایین می آید و آب و سطل به هم نیرو وارد نمی کنند، در حالت سقوط سطل دیگر تکیه گاهی برای آب نیست. چون در حالت سقوط آب به کف سطل نیرویی وارد نمی کند، فشار نیز وجود ندارد و صفر است.

۶۴- گزینه ۳ در حالتی که لیوان را با سرعت ثابت به پایین می آوریم، فشار آب وارد بر کف لیوان نسبت به حالت ساکن تفاوتی نمی کند. در هر دو حالت نیرویی که آب بر کف لیوان وارد می کند برابر وزن آب است و کف لیوان مانند تکیه گاه برای آب است (اگر لیوان را رها کنیم تا سقوط کند، دیگر سرعشش ثابت نیست و در این حالت آب و لیوان نیرویی به هم وارد نمی کنند).

۶۵- گزینه ۱ هنگامی که لیوان را با سرعت ثابت رو به بالا می‌بریم با حالت ساکن تفاوتی نمی‌کند. در هر دو حالت نیروی وزن آب به لیوان وارد می‌شود و لیوان به همان اندازه به آب نیروی تکیه‌گاه وارد می‌کند و فشار P را ایجاد می‌کند. در حالتی که با شتاب $4 \frac{m}{s^2}$ لیوان را رو به بالا می‌بریم، نیروی تکیه‌گاه لیوان به آب افزایش می‌یابد و باعث می‌شود که آب در واکنش نیروی تکیه‌گاه، مقدار بیش‌تری نیرو نسبت به وزنش به کف لیوان وارد کند. بنابراین فشار افزایش می‌یابد.

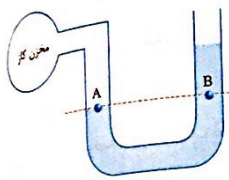
۶۶- گزینه ۲ در این حالت که با شتاب $2 \frac{m}{s^2}$ لیوان را به پایین می‌آوریم، نیروی تکیه‌گاه وارد بر آب از طرف لیوان کاهش می‌یابد. این کاهش نیرو باعث می‌شود که اثر نیروی وزن آب بر کف لیوان نیز کاهش یابد. به این ترتیب فشار آب وارد بر کف لیوان کاهش می‌یابد.

۳۸۶

وقتی بر پیستون، نیرو وارد می‌کنیم و آن را به اندازه ۱ سانتی‌متر پایین می‌آوریم، چون ظروف با هم مرتبط هستند، آب در ظرف‌های B و C بالا می‌رود و ارتفاع سطح آزاد مایع افزایش می‌یابد. افزایش فشار برای هر سه سکه A، B و C یکسان است و فشار وارد بر هر سه سکه نیز یکسان است.

۳۸۷

ابتدا سطح هم‌فشاری را در دو طرف لوله مشخص می‌کنیم (به طوری که از یک نوع مایع عبور کند).

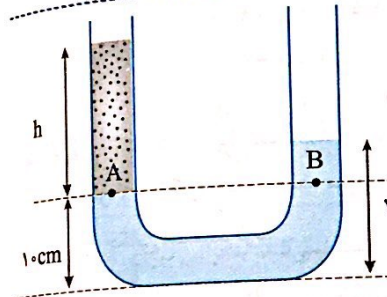

$$\left. \begin{aligned} P_A &= P_B \\ P_A &= P_{\text{کاز}} \\ P_B &= P_{\text{مایع}} + P_{\text{هوا}} \end{aligned} \right\} \Rightarrow P_{\text{کاز}} = P_{\text{هوا}} + P_{\text{مایع}}$$

$$P_{\text{کاز}} = (100000 \text{ Pa}) + \rho gh$$

$$\Rightarrow P_{\text{کاز}} = 100000 + (14000 \times 10 \times \frac{1}{100}) \Rightarrow P_{\text{کاز}} = 114000 \text{ Pa}$$

۳۸۸

ابتدا یک سطح هم‌فشار رسم می‌کنیم و بعد فشار دو نقطه روی این سطح را مقایسه می‌کنیم:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_{\text{روغن}} + P_{\text{هوا}} = P_{\text{آب}} + P_{\text{هوا}}$$

$$\Rightarrow \rho_{\text{روغن}} \times g \times h = \rho_{\text{آب}} \times g \times h_{\text{آب}}$$

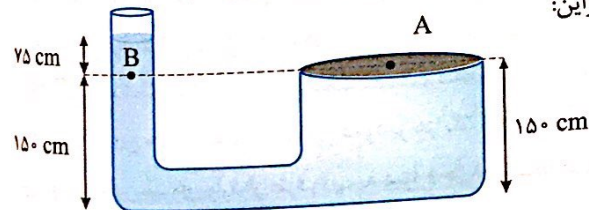
$$\Rightarrow 0.8 \times h = 1 \times (26 - 10) \text{ cm} \Rightarrow h = 20 \text{ cm} \Rightarrow h = 20 \text{ cm}$$

۳۸۹

باتوجه به نحوه قرارگیری دو مایع، مایع پایینی چگالی بیشتری دارد. باتوجه به این که ارتفاع مایع بالای نقطه A بیشتر از ارتفاع مایع بالای نقطه B است و چگالی مایع هم در بالای نقطه A بیشتر است بنابراین فشار نقطه A بیشتر است. این نشان می‌دهد مایع‌ها در لوله U - شکل هنوز به تعادل نرسیده‌اند.

۳۹۰

فشار تمام نقاط مایع در یک سطح هم‌فشار، موازی با سطح آزاد مایع، یکسان است. بنابراین:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_A = P_{\text{مایع}} + P_{\text{هوا}} = (\rho gh) + P_{\text{هوا}}$$

$$\Rightarrow P_A = (1000 \times 10 \times \frac{75}{100}) + 100000 = 75000 + 100000 \Rightarrow P_A = 107500 \text{ Pa}$$

$$P_A = \frac{F}{A} \Rightarrow 107500 = \frac{F}{\frac{40}{10000} \text{ m}^2} \Rightarrow F = 430 \text{ N}$$

۳۸۹

اگر شیر ۱ را باز کنیم، هنگامی که سطح آب پایین‌تر از خروجی لوله سمت راست برسد، دیگر هیچ مایعی وارد لوله نخواهد شد تا بتواند به بیرون ظرف برود و اگر شیر ۲ را باز کنیم، هنگامی که آب به نیمه ظرف و روبه‌روی بخش آزاد لوله ۲ برسد، آب‌های بالایی درون ظرف با آب‌های خروجی از لوله سمت چپ هم تراز و هم ارتفاع می‌شوند.

بنابراین در این وضعیت این مایع‌ها هم‌فشار می‌شوند و مایع‌هایی که پایین ظرف و در کنار شیر ۲ هستند، از هر دو سو (درون ظرف و درون لوله‌های خروجی) یک فشار را بالای سر خود حس می‌کنند، بنابراین مایع درون لوله ساکن خواهد ماند و از این وضعیت به بعد، آبی از دریچه ۲ به بیرون ظرف نخواهد رفت.

۳۸۰

در حالتی که ظرف را با سرعت ثابت بالا می‌بریم، فشار وارد بر کف ظرف با حالتی که ظرف ساکن باشد تفاوتی ندارد. به همین دلیل شدت بیرون آمدن آب در هر دو حالت یکسان است.

۳۸۱

در حالتی که ظرف با شتاب رو به بالا برده می‌شود، نیروی وارد بر کف ظرف و مایع نسبت به حالتی که ظرف ساکن است بیشتر می‌شود. بنابراین فشار مایع بیشتر می‌شود و آب با شدت بیش‌تری نسبت به حالت ساکن بیرون می‌ریزد.

۳۸۲

هنگامی که ظرف رها می‌شود، هم ظرف و هم آب درون آن با شتاب یکسان شروع به سقوط می‌کنند، بنابراین آب نمی‌تواند نیرویی به ظرف زیر خودش وارد کند.

یعنی در این فرآیند، نه آب از سوراخ کف ظرف بیرون می‌ریزد و نه آب فشاری به کف ظرف وارد می‌کند.

۳۸۳

اگر مقاومت هوا باعث سختی حرکت ظرف شود، شتاب حرکت ظرف به اندازه $g = 9.8$ نخواهد بود، ولی آب درون ظرف می‌خواهد با شتاب جاذبه سقوط کند. برای همین، آب به کف ظرف نیرویی وارد می‌کند و فشار ایجاد می‌شود. این نیرو باعث بیرون ریختن آب از سوراخ ظرف نیز می‌شود و در کل فرآیند سقوط، هم حجم آب درون ظرف کاهش می‌یابد و هم فشاری که از سوی مایع باقی مانده درون ظرف به کف آن وارد می‌شود نیز کاسته می‌شود.

۳۸۴

فشار وارد بر هر نقطه به ارتفاع مایع بالای آن نقطه بستگی دارد و نه به شکل ظرف. بنابراین فشار در هر سه نقطه یکسان است.

۳۸۵

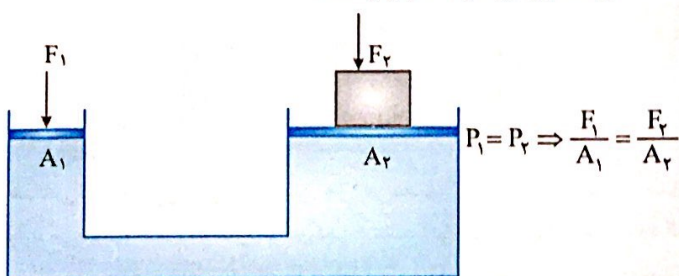
مایعات فشار را منتقل می‌کنند. در یک مایع محصور، فشار به تمام قسمت‌های مایع و دیواره‌های ظرف منتقل می‌شود. دلیل انتقال فشار به وسیله مایعات این است که مایعات مترکم نمی‌شوند. اگر شیر را به آرامی باز کنیم، پس از مدتی سطح مایع در هر دو ظرف یکسان خواهد شد تا فشار در دو ظرف برابر شود.

اگر وزنه‌ای ۱۵ نیوتونی روی پیستون بزرگ بگذاریم، پیستون‌ها در حال تعادل قرار می‌گیرند.

$$\frac{F_2}{F_1} = \frac{45 + 15}{5} = \frac{60}{5} = 12$$

۳۹۵

وزن جسم ۲۵۰ N است. طبق اصل پاسکال در بالابر هیدرولیک فشار وارد بر صفحه کوچک‌تر و بزرگ‌تر با هم برابر است:

باتوجه به این رابطه، نیروی وارد بر صفحه بزرگ‌تر، بیشتر است پس نیروی وارد بر صفحه کوچک‌تر باید از ۲۵۰ N کم‌تر باشد و همچنین نیرو باید رو به پایین باشد.

۳۹۶

همان مقدار مایعی که سمت چپ پایین می‌رود، همان مقدار مایع در سمت راست بالا می‌رود. بنابراین حجم مایع جابه‌جا شده در زیر هر دو صفحه یکسان است. حجم مایع جابه‌جا شده زیر صفحه بزرگ = حجم مایع جابه‌جا شده در زیر صفحه کوچک × مساحت صفحه کوچک

$$A_1 \times d_1 = A_2 \times d_2 \Rightarrow \frac{A_1}{A_2} = \frac{d_2}{d_1} = \frac{12 \text{ cm}}{30 \text{ cm}} = \frac{2}{5}$$

طبق اصل پاسکال، فشار ایجاد شده زیر صفحه کوچک به‌طور یکسان به تمام مایع و زیر صفحه بزرگ منتقل می‌شود:

$$P_1 = P_2 \Rightarrow \frac{F_1}{A_1} = \frac{F_2}{A_2} \Rightarrow \frac{F_1}{F_2} = \frac{A_1}{A_2} = \frac{2}{5} \Rightarrow \frac{40 \text{ N}}{F_2} = \frac{2}{5}$$

$$\Rightarrow F_2 = 100 \text{ N}$$

۳۹۷

به دلیل اصل پاسکال، نیروی فشاری در زیر سطح درپوش به مایع وارد می‌کند که به‌طور یکسان به تمام نقاط مایع منتقل می‌شود. فشار ناشی از نیروی

$$F \text{ برابر است با: } P = \frac{F}{A} \Rightarrow P = \frac{114 \text{ N}}{30 \text{ cm}^2} \Rightarrow P = 3.8 \frac{\text{N}}{\text{cm}^2}$$

بنابراین در هر سه نقطه C, B, A فشار به اندازه $3.8 \frac{\text{N}}{\text{cm}^2}$ افزایش می‌یابد.

۳۹۸

هنگامی که پیستون را رو به پایین هل می‌دهیم به مایع زیر پیستون فشار وارد می‌شود که طبق اصل پاسکال، افزایش فشار به‌طور یکسان در سرتاسر هر دو مایع منتقل می‌شود. اما مایع‌ها تراکم‌ناپذیر هستند و چون فضایی برای حرکت مایع‌ها وجود ندارد، مایع‌ها نمی‌توانند جابه‌جا شوند و به این ترتیب توپ نیز حرکتی نمی‌کند. فشار وارد بر توپ از طرف مایع بالایی و مایع پایینی در همه

۳۹۱

طبق اصل پاسکال فشار ایجاد شده در زیر صفحه کوچک، به‌طور یکسان به تمام نقاط مایع و زیر صفحه بزرگ منتقل می‌شود. بنابراین:

$$P_{\text{صفحه بزرگ}} = P_{\text{صفحه کوچک}}$$

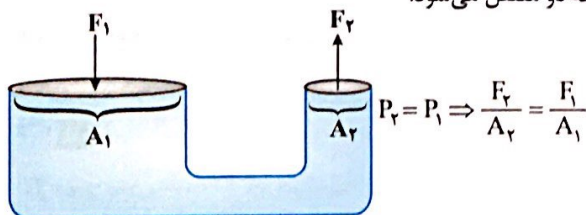
$$\Rightarrow \frac{F_{\text{صفحه کوچک}}}{A_{\text{صفحه کوچک}}} = \frac{F_{\text{صفحه بزرگ}}}{A_{\text{صفحه بزرگ}}} \Rightarrow \frac{F_{\text{صفحه بزرگ}}}{F_{\text{صفحه کوچک}}} = \frac{0.5 \text{ m}^2}{25 \text{ cm}^2} = \frac{10}{2500} \text{ m}^2$$

$$\frac{F_{\text{صفحه بزرگ}}}{F_{\text{صفحه کوچک}}} = 200$$

بنابراین می‌توانیم وزنه‌ای ۲۰۰ برابر نیروی خودمان را بلند کنیم.

۳۹۲

طبق اصل پاسکال، فشار ایجاد شده زیر صفحه یک به‌طور یکسان به تمام مایع و زیر صفحه دو منتقل می‌شود:

از این رابطه نتیجه می‌گیریم که چون A_2 کوچک‌تر از A_1 است، پس F_2 هم کوچک‌تر از F_1 است تا تساوی کسرها برقرار باشد.

۳۹۳

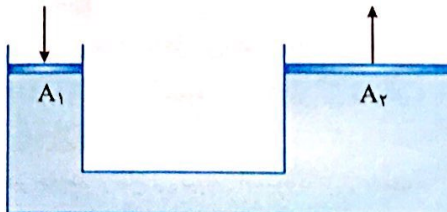
در جک روغنی (بالابر هیدرولیکی) طبق اصل پاسکال، فشاری که زیر صفحه A ایجاد می‌شود به‌طور یکسان به تمام نقاط مایع و زیر صفحات منتقل می‌شود. $P_A = P_B = P_C = P_D = P_E$

$$P_A = \frac{F}{A} = \frac{100 \text{ N}}{5 \text{ cm}^2} = \frac{100 \text{ N}}{5 \times 10^{-4} \text{ m}^2} \Rightarrow P_A = 200000 \text{ Pa}$$

فشار وارد بر همه صفحات ۲۰۰۰۰۰ پاسکال است و هرچقدر سطح بزرگ‌تر باشد، نیروی وارد بر آن هم بزرگ‌تر است.

۳۹۴

طبق اصل پاسکال:

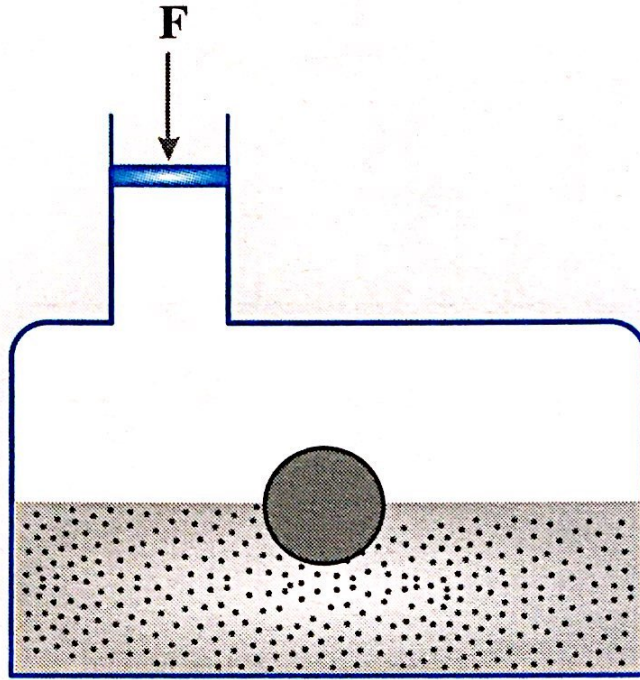
$$P_1 = P_2 \Rightarrow \frac{F_1}{A_1} = \frac{F_2}{A_2} \Rightarrow \frac{F_1}{F_2} = \frac{A_1}{A_2}$$

$$\frac{F_1}{F_2} = \frac{200 \text{ cm}^2}{2400 \text{ cm}^2} = \frac{1}{12}$$

بنابراین نیروی پیستون بزرگ باید ۱۲ برابر نیروی پیستون کوچک باشد.

$$\text{وزن پیستون بزرگ} = 45 \text{ N} \quad \text{وزن پیستون کوچک} = 5 \text{ N}$$

جهت بر توپ وارد می شود (و افزایش می یابد.) اما باعث جابه جایی توپ نمی شود.

۲ ۳۹۹

هنگامی که پیستون را رو به پایین هل می دهیم، به مایع زیر پیستون فشار وارد می شود و چون دو مایع تراکم پذیر هستند (در صورت سؤال گفته شده که چگالی دو مایع می تواند در اثر وارد شدن نیرو تغییر کند)، بنابراین حجم دو مایع کم و چگالی آن ها زیاد می شود و فشار افزایش می یابد. به این ترتیب توپ که قبلاً مانند شکل در مرز بین دو مایع قرار داشت، با افزایش چگالی دو مایع، به سمت بالا حرکت می کند تا در فشار کمتری قرار بگیرد.

